

РОЛЬ ДИЗАЙНЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СТРУКТУРІ СОЦІАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ

Капська А.Й., Лю Сінь. Роль дизайнерської діяльності у структурі соціального виховання. У статті представлено бачення і тлумачення ролі дизайнерської діяльності у позанавчальній виховній роботі як важливого педагогічного чинника соціального виховання студентів вищої школи. Зафіксовано, що позанавчальна діяльність розширює педагогічні умови, форми і технологію, які в сукупності дозволяють виховувати соціальну особистість, активізувати її інтереси і потреби в оволодінні різними засобами дизайнерської діяльності для майбутньої виховної роботи з різними групами дітей і молоді.

Ключові слова: соціальне виховання, соціальна особистість, дизайнерська діяльність, позанавчальна виховна робота, дизайн-мистецтво, соціальний досвід.

Капська А.Й., Лю Сінь. Роль дизайнерской деятельности в структуре социальной воспитания. В статье представлены видение и толкование роли дизайнерской деятельности в внеучебной воспитательной работе как важного педагогического фактора социального воспитания студентов высшей школы. Зафиксировано, что внеучебная деятельность расширяет педагогические условия, формы и технологии, которые в совокупности позволяют воспитывать социальную личность, активизировать ее интересы и потребности в овладении различными средствами дизайнерской деятельности для будущей воспитательной работы с различными группами детей и молодежи.

Ключевые слова: социальное воспитание, социальная личность, дизайнерская деятельность, внеучебная воспитательная работа, дизайн-искусство, социальный опыт.

Характеризуючи стан позанавчальної виховної роботи, доцільно відзначити, що вона є невід'ємною частиною системи соціального становлення особистості і має бути орієнтованою на збагачення духовного, інтелектуального розвитку і задоволення її творчих та освітніх потреб.

З метою оновлення змісту і форм позанавчальної соціально-виховної роботи у вищій школі на принципах різноманітності і варіативності, з метою створення умов для навчання і виховання студентів відповідно до їх потреб в університетах ведеться активна робота у плані використання різних засобів педагогічного впливу на якість соціального виховання одночасно з урізноманітненням видів творчої діяльності. А виходячи із особливостей і актуальності проблеми нашого дослідження та нашої фахової підготовки автора, ми зосередили увагу на дизайнерській діяльності студентів у позанавчальній роботі.

Аналізуючи суть поняття «дизайн», ми спираємось в основному на дослідження зарубіжних вчених (Асланова Е., Балланд Т., Лоли Г., О. Мосорова Н., Фандеєва О.) та деяких вітчизняних вчених (Н. Дер'євянко, С. Зінченко, О.Лагода, Т.Лола та інші). До речі, науковці відзначають період зародження дизайну 1907 роком, а вже пізніше (у 1929) німецькі й англійські художники дали життя комерційному дизайну, який досить швидко став популярним в американській промисловості, посприяв збуту продукції і збільшенню доходів.

Використання дизайну дозволяє по-новому вирішувати соціальні, філософські і навіть особистісні проблеми, оскільки вони змінюють інтелектуальне середовище особистості – спосіб мислення і світогляд.

Предметом дизайнерської діяльності є створення гармонійної, змістовної і виразної форми об'єкта. Дизайн, як спосіб організації предметно-просторового середовища, здійснює опосередкований вплив на модель поведінки людини, на процес сомоідентифікації особистості, на формування її цінісних орієнтацій. Окрім того, - це естетична діяльність, змістом якої виступає реалізація естетичних установок і соціальних цінностей людини [Б., с.18].

У зв'язку з процесом глобалізації дизайну (відображення геометрії форми, гармонії ліній, ритму, кольорів, матеріалу, а також знаків і символів як сукупності виразності засобів) науковцями (В.Бистров, М.Плоткін, А.Оружа, О.Фурса, Л. Шиян, та ін.) була відзначена висока оцінка дизайну як що до перетворення

навколишнього світу, його естетизації, так і що до організації умов для діяльності тих, хто навчається мистецтву дизайну.

На думку вчених-педагогів [1], дизайн – це цілісна естетична система підготовки вихованця до творчої діяльності; орієнтації на самоорганізацію, креативність, проблемно-творче мислення, здатність діяти в перемінному світі; взаємодія в усвідомленні раціонального і художнього, абстрактного і конкретного, реалізму і відображення, аналізу і синтезу «для створення нової реальності. Зокрема В. Рунге розуміє дизайн як специфічну сферу діяльності по проектуванню не лише предметно-професійного середовища, але й життєвих ситуацій з метою оптимізації і гармонізації людини і суспільства» [5, с. 12]. Означене тлумачення, на нашу думку, відображає сучасне бачення суті дизайну:

1. Демократизація держави, освіти, культури привела до розвитку діалогу в галузі дизайну, до поширення дизайнерських ідей та концептуальних підходів до створення предметного середовища, до заняття мистецтвом без звичних ідеологічних обмежень, засвоєння всього кращого і генерувати нові ідеї.

2. Економічна обумовленість руху дизайну в нашій праці – це засвоєння зарубіжного досвіду, створення реклами, проектування інтер'єрів, оформлення презентацій, нового вигляду PR-технологій, комп'ютерних технологій – все це зробило сферу дизайн-діяльності доступною широкому колу населення.

3. Відповідні зміни відбулись у запитах і ставленні людей до речей, предметів, зовнішнього вигляду, стану побутового оточення, власного іміджу тощо.

Водночас зростання значення дизайну породило низку проблем, пов'язаних, по-перше, з його справжнім впливом на формування особистості, по-друге, з його неоднозначною соціально-перетворюючою здатністю. Вирішенню зазначених проблем, на нашу думку, можуть сприяти такі заходи:

- координація розвитку дизайну з гуманістичним досягненнями людства;
- підвищення захищеності суспільства й особистості від деструктивного впливу дизайну (можливість маніпуляції, патогенного впливу на підсвідомість особистості);
- збереження цінностей культури і мистецтва, які часто підміняють для молоді і навіть для людей старшого віку сумнівними зразками масового художнього мистецтва.

Без сумніву, постало питання: чим обумовлений інтерес до використання дизайну.

Враховуючи значний потенціал дизайну у формуванні особистості, її соціальному становленні, можливість використання його засобів для формування соціально значущих якостей студентської молоді, ми вважали за доцільне обґрунтувати педагогічний вплив дизайну через дизайнерську діяльність в умовах виховної роботи у вищому навчальному закладі. Тому ми дали далі вважаємо за доцільне розглядати зміст поняття «дизайнерська діяльність».

Так, Є.Лазарев [6, с. 6] визначив його як «гармонійне структурування предметного і процесуального аспектів систем «людина – предмет – середовище». Один із теоретиків дизайну Є.Лазарев розкрив поняття «дизайн» на чотири складові, відзначивши у них «декоративність», зокрема: 1) прикрашання, декор, орнамент, малюнок; 2) проект, креслення, конструкція; 3) задум, прогнозування, план; 4) ідея, інтрига, задум, мета. У свою чергу, О.Генісаретський розуміє дизайнерську діяльність як «проекування середовища буття, яке відображає спосіб життя» [7, с.2].

Слід зазначити, що дизайн є діяльністю не лише як засіб формування потреб, а й як спосіб життєдіяльності людини. Як доводить Т. Балланд [1; с. 20], соціальні установки дизайнерів завдяки створеного ними предметного середовища впливають на реальний спосіб життя людей. А отже, дизайн виконує соціальні функції: по-перше, він служить задоволенню різноманітних потреб людини, по-друге, формує ці потреби і способи їх задоволення. Це дозволяє розглядати дизайн також як комунікаційний процес, в якому через предмети людина вступає у соціальні відносини з іншими людьми.

При цьому не можна не враховувати можливості дизайн-діяльності у педагогічному процесі вищої школи для формування соціально значущих якостей студентів.

Окрім того, дизайн – це творча діяльність, яка відрізняється від традиційної, оскільки він, по суті є особливим методом пізнання дійсності, до того ж він відображає її художньо-пластичними виразними засобами. Це дозволяє допускати, що метою дизайнерської діяльності, є створення умов для базової культури особистості, тобто культури життєвого професійного самовизначення. У цьому плані нам імпонує позиція Френча, який

доводить, що «навчаючи дизайну, ми не лише готуємо молодь до успішної кар'єри чи приємних розваг, а використовуємо дизайн, який зміцнює й об'єднує в єдине ціле невербальну освіту, « і водночас збільшує амплітуду мислення» [8, с. 227].

У нашому дослідженні суть діяльнісного підходу відображає суть спільної взаємодіяльності педагога і студентів, студентів та інших учасників в умовах суб'єкт-суб'єктних відносин. Саме в них актуалізується твердження про те, що в діяльності люди працюють в тісному взаємозв'язку, в цьому процесі відбувається обмін діяльностями, а саме природа діяльності пов'язана зі взаємодією людей один з одним. У даному разі ми спираємось на дослідження Н. Матяш, в якому розглядається дизайн-діяльність як форму начально-піднавальної активності, що проявляється у вмотивованому досягненні свідомо поставленої мети при виконанні творчого завдання і забезпечує єдність та наступність різних аспектів діяльності та виступає засобом розвитку особистості [9, с. 26.]

Засоби виховання входять в життєдіяльність студентів вищого навчального закладу як нові, ще не засвоєні соціокультурні цінності. З'явилися перед особистістю нові соціокультурні цінності, які підлягають оцінці через набутий соціальний досвід, а після цього засвоюються чи відкидаються. Важливою умовою для їх засвоєння є відповідність засобів виховання умовам життєдіяльності студентів.

Враховуючи нинішні умови і сучасну ситуацію, доцільно ефективно використати дизайнерську діяльність в межах вищої школи в соціальному вихованні, оскільки вона відкриває значні можливості для прояву студентами особистісних ініціатив, орієнтації особистості в соціальних відносинах та для розвитку навичок соціально-комунікативної взаємодії.

Виходячи із цього, основним завданням дизайнерської діяльності є: формування мотивації до різних засобів самодіяльності, включаючи створення нових форм вільного проведення часу; організації первинних груп за інтересами; утримання людей різних вікових категорій завдяки творчій взаємодії; організації спільних форм роботи, значущих для кожного і для конкретної спільноти. Практика дизайнерської діяльності студентів тісно пов'язана з їх потребами а, отже, соціально значуща творчість, що акумулює в собі технічні, економічні, соціальні, побутові, моральні й естетичні аспекти, здатна служити різнобічному розвитку молодій людині.

Ми вважаємо, що різні види дизайнерської діяльності студентів (організація, проектування, виготовлення, презентація тощо) можуть

знаходити своє місце у життєдіяльності студентів, наприклад, оформлення тематичних свят, організації конкурсу реклам, створення комфортного предметно-просторового середовища тощо.

З позиції організації підходів до дизайнерської діяльності у вищих навчальних закладах, освітніх закладах можна використовувати зразки педагогічного інструментарію: аналіз презентації форм роботи, вимоги до оформлення коридорів, тематичних аудиторій, єдині підходи до оформлення звітних матеріалів за практику, оформлення творчих робіт, виставкових матеріалів, молодіжних свят.

Дизайнерська діяльність є актуальною ще й тому, що підводить учасників виховного процесу до розуміння того, що колір, графіка, ритм і комунікація можуть впливати на увагу, мислення, смаки. Водночас оволодіння студентами засобами дизайнерської діяльності може реалізувати у просвітницькій роботі зі студентами тих факультетів, де мистецтво дизайну не вивчається, а також у родинях при оформленні побуту, створенню іміджу школярів. Все це в сукупності дозволяє створювати педагогічно доцільні ситуації впливу на досить широке коло людей рідного статусу і віку.

Науковці в галузі педагогіки дизайнерську діяльність визначають як: процес засвоєння людиною світу; як колективний та індивідуальний спосіб життєдіяльності студентів і школярів, в основі якої лежить багатогранна діяльність; як своєрідну систему духовного життя суспільства, яка об'єднує соціальні інститути, побут, потреби, культуру; як сферу життєдіяльності, яка відкриває унікальні умови формування внутрішнього світу і всебічного розвитку особистості, як засіб розкриття сутнісних сил людини [10; 11; 12].

При цьому привертає увагу той факт, що дизайнерська позанавчальна діяльність здійснюється у вільний час, характеризується свободою вибору, активністю, ініціативністю, різноманітністю видів діяльності на базі, загальнокультурних, художніх, пізнавальних, політичних, соціальних, побутових, сімейних, професійних та інших інтересів людей.

Дизайнерська діяльність – це складна структура, в якій можна визначити два аспекти: перший – розкриває «механізми» діяльності, другий – характеризує сфери її прояву.

Доречно зазначити, що специфіка дизайнерської діяльності проявляється в домінуванні особистих інтересів і нахилів, в її емоційному забарвленні, педагогічно доцільній організації і водночас – у відсутності контролю.

Історично склалось так, що молоді завжди належало і належить ключове місце у суспільстві. Водночас студентська молодь є певною соціальною базою подальших соціально-виховних перетворень, в тому числі творчого розвитку (І. Бех, Л. Божович, І. Булах, Л. Виготський). Це дозволяє говорити, що студентство є «соціокультурним продуктом». В організованій виховній діяльності студентства природою закладена соціальна пам'ять традицій і особливостей мистецтва та культури. Тому можна сказати, що створення умов для дизайнерської діяльності збагачує духовні ресурси особистості.

Не можна не зазначити, що дизайн-діяльність з'являється в соціокультурному середовищі і не є обов'язковою, але її розгортання пояснюється тим, що молодь входить у нове соціокультурне поле творчої діяльності, в нове відкриття пласту діяльнісного виховання, де процес самореалізації і самоствердження має нові, невідомі грані [13, с. 61].

Дизайн-діяльність у позанавчальній виховній роботі є особливий спеціально організований і керований вид діяльності з метою соціалізації особистості людини. У цьому контексті домінують виховні потенціали дизайнерської діяльності. Специфічні ознаки, структури і зміст дозволяють використати її в якості засобів соціального виховання студентів. Дизайн-діяльність, у свою чергу, має досить сильний педагогічний потенціал.

Зокрема, вона сприяє формуванню таких соціально значущих якостей особистості, як цілеспрямованість, ініціативність, комунікативна взаємодія, соціальна активність, соціальний досвід, креативність. Виокремлені якості особистості вони не даються людині від природи і не є «генетичним надбанням» чи якимись особливостями. Соціально значущі якості особистості проявляються в діях, вчинках студентів, ставленні до інших людей. Суть формування соціально значущих якостей студентів у процесі позанавчальної виховної діяльності полягає у спрямованості на пошук ефективних підходів до виявлення можливостей генерування ідей, планування ним власної діяльності, на зміну предметно-образного середовища згідно з власними потребами.

Цінність цих положень полягає в тому, щоб сформувати якості особистості, спрямовані на соціально-творче засвоєння національної, загальнолюдської та духовної культури, що лягло в основу програми дій студентів протягом перебування у вищому навчальному закладі. Визначені завдання можна вирішувати шляхом

організації позанавчальної виховної та самостійної діяльності, зокрема, вибору факультету «Пізнаємо красу світу і життя». Факультатив спрямований на формування у студентів теоретичних і практичних знань і умінь, необхідних для ефективної педагогічно доцільної дизайнерської діяльності на основі технологій і методик соціально-виховної діяльності.

У процесі нашого дослідження ми звернули увагу на реальні умови соціального виховання студентів під час дизайнерської діяльності, зокрема, це стосується досить широкої теоретичної інформації, отриманої на заняттях, і розширення змісту і сфери для оволодіння практичними умінями і навичками, необхідними для дизайнерської діяльності. Звідси логічно можна говорити про посилення прояву самостійності у виборі знань, способів оволодіння ними та виборі форм і засобів використання дизайн-мистецтва у виховному процесі. На серйозну увагу заслуговує характеристика особистісних якостей, що ми прогнозуємо формувати у процесі позанавчальної діяльності. Якраз означені якості безпосередньо диктують умови, зміст і механізми, що впливають на ефективність соціального виховання студентів чи інших учасників виховного процесу.

Однією із особистісних якостей, як результату соціального виховання студентів при використанні мистецтва дизайну, є сформованість (або прояв) *соціального досвіду*. Включення студентів у види дизайнерської діяльності під час соціально-виховного процесу сприяє створенню нових (чи оновленню старих) зразків культури, норм спілкування і діяльності. Соціально орієнтована взаємодія, у свою чергу, веде до соціального досвіду, оскільки студент у процесі творчих контактів оволодіває новими культурними цінностями і нормами. Зарубіжні (І. Кон, К. Платонов) та вітчизняні вчені (В. Прусак, В. Трофімчук, О. Фурса) відзначають, що в основі соціального досвіду лежать способи здійснення колективної життєдіяльності. Соціальні відносини допомагають молоді через ставлення, зв'язки і форми використовувати як стихійно, так і свідомо умови свого розвитку і набувають соціального досвіду. Так А. Мудрик, характеризуючи соціальний досвід, визначає його як «самобутній синтез різного роду наявних відчуттів і переживань; знань, умінь і навичок; засобів спілкування, мислення, діяльності, стереотипів поведінки; інтериоризованих ціннісних орієнтацій і соціально-виховних установок [14, с. 28].

Виходячи із означених характеристик соціального досвіду, ми тлумачимо соціальний досвід як досвід здійснення соціально значущої діяльності через соціальну взаємодію людей, що веде до інтеріоризації й екстеріоризації ціннісних орієнтацій і соціальних установок. У даному разі дане визначення засвідчує необхідність шукати такі форми і засоби соціального виховання, які б дозволяли продуктивно використовувати засоби дизайнерської діяльності і розширювати індивідуалам власний соціальний досвід, збагачувати його світогляд, розуміння культури різних народів і свого народу, та шукати точки зіткнення для поглиблення власних знань і навичок.

Аналіз розуміння змісту і можливостей соціального виховання засобами дизайнерської діяльності дозволяє визначити три групи їх функцій:

1) по відношенню до суспільства вони виступають засобами перетворення, комунікації, особистісної значущості;

2) по відношенню до виховної позанавчальної діяльності сприяють відтворенню культури певного соціально-виховного інституту (університету факультету, громадських організацій тощо); організації творчої життєдіяльності, впровадженню інноваційних технологій соціального виховання;

3) по відношенню до студентів соціального виховання позааудиторна діяльність може реалізувати низку важливих функцій: аксіологічну, орієнтаційну, та операційну.

Ми по суті підійшли до того, щоб стверджувати доцільність використання дизайнерської діяльності як комплексу педагогічних чинників, що можуть ефективно впливати на розвиток особистісних якостей і соціальне становлення студентів у процесі позанавчальної соціально-виховної діяльності в різних мікросоціумах і з різними категоріями учасників.

Список використаних джерел

1. Балаланд Т. Аксіологические аспекты дизайна. Дис... канд. филос. наук: 09.00.04. – М. 2004. – 128 с.

2. Оружа Л. Підготовка майбутніх фахівців з дизайну у вищому навчальному закладі: автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Л. В. Оружа; Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. — К., 2011. — 20 с. — укр.

3. Фурса Л. Організаційно-педагогічні засади навчально-виховного процесу у мистецькому коледжі: Автореф. дис... канд. пед.

наук: 13.00.04 / О.О. Фурса ; Ін-т педагогіки і психології проф. освіти АПН України. — К., 2005. — 21 с. — укр.

4. Плоткін М. Теоретические основы социального воспитания

5. Рунге В. Основы теории и методологии дизайна М.: «Дашкова - К» 2001. - 212 с.

6. Лазарев Є. Дизайн как технико-эстетическая система: Автореф... докт.педаг. наук. – М: Феникс, 1984. – 402 с.

7. Генкаретский О.В. Методологические и гуманитарно-художественные проблемы дизайна: Автореф. докт. М., 1990. – 320 с.

8. Асланова Э. С. Формирование ценностных ориентаций у младших школьников в процессе дизайн-деятельности: Дис...канд..пед.наук: 13.00.01. – К- на - Амуре, 2002, - 165 с.

9. Матяш Н. Психология практической деятельности школьников в условиях технологического образования. – Мозырь:РИФ «Белый ветер», 2000. – 286 с.

10. Пригорницька А.А. Эстетосфера современного дизайна: Дис... канд. Филос. наук.: 09.00.09. – К., 2008. – 173 с.

11. Дерев'янюк А.В. Педагогічні умови формування проектно-образного мислення майбутніх дизайнерів у вищому навчальному закладі: автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Н. В. Дерев'янюк ; Класич. приват. ун-т. — Запоріжжя, 2010. — 20 с. — укр.

12. Рижова І.С. Дизайн як фактор гармонізації відносин суспільства і особистості: методологічні засади: автореф. дис... д-ра філософ. наук: 09.00.03 / І.С. Рижова ; Ін-т вищ. освіти АПН України. — К., 2008. — 32 с. — укр.

13. Фатов А.В. Социальное воспитание студенческой молодежи в культурно-дозвильевой деятельности: Дис...канд..пед.наук:13.00.05. – М.: 2007. – 233с.

14. Мудрик А.В. Общение в процессе воспитания. Учебное пособие. М. Пед. общество России, 2001. – 320 с.

Spisok vikoristanih dzherel

1. Balaland T. Aksiologicheskie aspekty dizajna. Dis... kand. filos.nauk: 09.00.04. – М. 2004. – 128 s.

2. Oruzha L. Pidgotovka majbutnih fahivciv z dizajnu u vishhomu navchal'nomu zakladi: avtoref. dis. ... kand. ped. nauk : 13.00.04 / L. V. Oruzha; Nac. ped. un-t im. M.P. Dragomanova. — К., 2011. — 20 s. — укр.

3. Fursa L. Organizacijno-pedagogichni zasadi navchal'no-vihovnogo procesu u mistec'komu koledzhi: Avtoref. dis... kand. ped. nauk: 13.00.04 / O.O. Fursa ; In-t pedagogiki i psihologii prof. osviti APN Ukraïni. — K., 2005. — 21 s. — ukp.
4. Plotkin M. Teoreticheskie osnovi social'nogo vospitanija
5. Runge V. Osnovy teorii i metodologii dizajna M.: «Dashkova - K» 2001. - 212 s.
6. Lazarev Ć. Dizajn kak tehniko-esteticheskaja sistema: Avtoref... dokt.pedag. nauk. — M: Feniks, 1984. — 402 s.
7. Genkaretskij O.V. Metodologicheskie i gumanitarno-hudozhestvenn'e problemi dizajna: Avtoref. dokt. M., 1990. — 320 s.
8. Aslanova Je. S. Formirovanie cennostnyh orientacij u mladshih shkol'nikov v processe dizajn-dejatel'nosti: Dis...kand..ped.nauk: 13.00.01. — K- na - Amure ., 2002, - 165 s.
9. Matjash N. Psihologija praktichnoj dejatel'nosti shkol'nikov v uslovijah tehnologicheskogo obrazovanija. — Mozyr':RIF «Belyj veter», 2000. — 286 s.
10. Prigornic'ka A.A. Jestetosfera sovremennogo dizajna: Dis... kand. Fylos. nauk.: 09.00.09. — K., 2008. — 173 s.
11. Derev'janko A.V. Pedagogichni umovi formuvannja proektno-obraznogo mislennja majbutnih dizajneriv u vishhomu navchal'nomu zakladi: avtoref. dis. ... kand. ped. nauk : 13.00.04 / N. V. Derev'janko ; Klasich. privat. un-t. — Zaporizhzhja, 2010. — 20 s. — ukp.
12. Rizhova I.S. Dizajn jak faktor garmonizacii vidnosin suspil'stva i osobistosti: metodologichni zasadi: avtoref. dis... d-ra filosof. nauk: 09.00.03 / I.S. Rizhova ; In-t vishh. osviti APN Ukraïni. — K., 2008. — 32 s. — ukp.
13. Fatov A.V. Social'noe vospitanie studencheskoj molodezhi v kul'turno-dozvillevij dejatel'nosti: Dis...kand..ped.nauk:13.00.05. — M.: 2007. — 233s.
14. Mudrik A.V. Obshhenie v procese vospitanija. Uchebnoe posobie. M. Ped. obshhestvo Rosii, 2001. — 320 s.

Kapska Alla., Liu Sin. The role of design activity in the structure of social education. The vision and interpretation of the role of design activity in extracurricular educational work, as an important pedagogical factor of social education of high school students, have been represented in the article.

It has been fixated that extracurricular activity expands the pedagogical conditions, forms and the technology, which allow us in totality to educate a social personality, to activate the interests and needs in mastering the various ways of design activity for future educational work with different groups of children and youth.

Key words: social education, social personality, design activity, extracurricular educational work, design art, social experience.

Отримано 29.03.2017

УДК 37.013.42 : 376.6

Б. І. Ковбас
О. Л. Протас
O_C@ukr.net

СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД ДІТЕЙ ІЗ СІМЕЙ, ПОСТРАЖДАЛИХ У ХОДІ АТО

Ковбас Б. І., Протас О. Л. Соціально-педагогічний супровід дітей із сімей, постраждалих у ході АТО. У статті розглянуто особливості сімей, постраждалих у ході АТО, основні проблеми, які можуть спостерігатися у дітей із таких сімей. Встановлено, що до таких сімей відносять: сім'ї, члени яких є учасниками АТО, або ж загинули в ході трагічних подій, сім'ї військовослужбовців, сім'ї, які стали вимушеними внутрішніми мігрантами. Встановлено, що сім'ї з такими дітьми підпадають під статус сімей, які опинилися в складних життєвих обставинах, тому в роботі з ними необхідно користуватися відповідним законодавством.

Обґрунтовано необхідність допомоги таким дітям та їх сім'ям. Виявлено, що домінуючим видом / технологією роботи з дітьми із сімей, постраждалих у ході АТО є супровід. Представлено аналіз супроводу у соціальному, педагогічному, соціально-педагогічному аспектах. Виокремлено основні ознаки соціально-педагогічного супроводу.

Висвітлено особливості здійснення соціально-педагогічного супроводу дітей із сімей, постраждалих у ході АТО в умовах